שָׁמְעִין אֻמּוֹת הָעוֹלָם וְחָדָאן, אָמְרֵי הָשְׁתָּא יִשְׁתֵּצוּן מֵעָלְמָא, דְּהָא מָארֵיהוֹן אָתֵי בְּטְרוּנְיָא עֲלַיְיהוּ וכאשר ישמעו זאת אומות העולם הם ישמחו, כי הם יאמרו שעתה יאבדם הקב"ה מהעולם, מאחר שקונם בא עליהם בטרונייא ודין, **כֵּיוָן דְּחָמָא קְבָ"ה חֶדְוָותָא דִּילְיהוֹן, מַה כְּתִיב בָּתְרֵיהּ, אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ** ומכיון שיראה הקב"ה את שמחתם מה כתוב אח"כ אם יהיו חטאיכם וגו', דהיינו שימחל ויסלח להם הקב"ה ובזה ייהפך שמחת האומות לתוגה בב"א (רמ"ק)).

הקב"ה מצא את אברהם במקום המדבר דקלי' ואח"כ שיעבד אותם לישראל

יְמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ, (דברים לב) **וַדַּאי** ומש"כ 'ימצאהו בארץ מדבר ובתהו', ודאי שהקב"ה מצא את אברהם במקום המדבר דקלי' תהו, מאחר שהוא גדל בבית תרח שהיה כומר לעבודה זרה, **לְבָתַר עֲבַד לְכָל אִינּוּן קִלְפִּין, דִּיהוֹן כֻּלְּהוּ מִשְׁתַּעְבְּדִין לֵיהּ** ואח"כ עשה הקב"ה שכל אותם הקלי', יהיה משועבדים כולם לישראל בניו.

היה רשום בספר כל השמירות שצריך הרופא אומן לעשות לחולה

עַד הָכָא הָוָה כְּתִיב בְּהַהוּא סִפְרָא, דְּקַרְטָנָא אַסְיָא [קסה]והנה עד כאן היה כתוב בספרו של קרטנא הרופא, **לְבָתַר הָוָה רָשִׁים**

אור הרשב"י

[קסה] הנה חסר תחילת המאמר שמבואר שהיה רופא יהודי גדול, הנקרא רופא

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

בְּהַאי קְרָא כָּל נְטוּרָא דְּאִצְטְרִיךְ אַסְיָא חַכִּים לְמֶעְבַּד לְמָרַע דְּשָׁכִיב בְּבֵי מַרְעֵיהּ, בֵּי אֲסִירֵי דְּמַלְכָּא, לְמִפְלַח לְמָארֵי עָלְמָא ואח"כ היה רשום שם בסוד הפסוק ימצאהו וגו' את כל השמירות שצריך הרופא אומן לעשות לחולה, שהוא שוכב בבית חוליו כאסור בבית האסורים של המלך הקב"ה, והוא עד שהוא ישוב בתשובה ויעבוד את קונו כראוי וכדלקמן.

דְּכַד אָזִיל אַסְיָא חַכִּים לְגַבֵּיהּ, יְמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן, מַרְעִין דְּשַׁרְיָין עֲלֵיהּ, אַשְׁכַּח לֵיהּ בַּאֲסִירוּ דְּמַלְכָּא וכן כאשר הולך הרופא הבקי אצל החולה, הוא סוד מש"כ ימצאהו וגו', דהיינו שהוא מוצא אותו בחוליו השורה עליו כתוהו, ובזה הוא כאסיר בבית האסורים של המלך הקב"ה. **אִי תֵּימָא הוֹאִיל וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא** (ס"א פְּקִיד) **יְפְקוֹד לְתַפְשָׁא לֵיהּ, דְּלָא יִשְׁתְּדַל בַּר נָשׁ אֲבַתְרֵיהּ** ואם תאמר שמאחר שהקב"ה ציוה לתפוס את אותו חולה בבית האסורים ואם כן ראוי שלא להשתדל לעסוק ברפואתו כלל. **לָאו הָכִי, דְּהָא דָּוִד אָמַר,** (תהלים מא) **אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל וְגוֹ', דְּל הַהוּא דְּשָׁכִיב בְּבֵי מַרְעֵיהּ** אין הדבר כן מאחר שאמר דוד בתהילותיו אשרי משכיל אל דל וגו' דהיינו שהדל הוא השוכב בבית חוליו ואשרי המשכיל בחוכמתו לרפאותו, מאחר שניתנה רשות לרופא לרפא בסוד 'ורפא ירפא'[קסו]. **וְאִי אַסְיָא חַכִּים הוּא,**

אור הרשב"י

קרטנא, ושמו היה יודן מעיר קיסרי, ומצאו בספרו שביאר את מש"כ והארץ היתה תהו עי"ש (ז"ח בלק צ"א ע"א).

[קסו] כדאיתא בברכות דף ס' עמוד א' דתני דבי רבי ישמעאל: ורפא ירפא – מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות.

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהִיב לֵיהּ בִּרְכָאן, לְהַהוּא דְּיִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ ולכן אם הרופא בקי ואומן, הקב"ה נותן לו ברכות בכדי שיעסוק ברפואת החולה.

הרופא צריך לעיין ולחפש ולמצוא פתרון לחוליו של החולה

וְהַהוּא אַסְיָא, יְמַצְאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר, בְּבֵי מַרְעֵיהּ שְׁכִיב. וּבְתַהּוֹ יְלֵיל יְשִׁימוֹן, דְּאִינּוּן מַרְעִין דַּחֲקִין לֵיהּ וזה הרופא הוא סוד 'ימצאהו בארץ מדבר', דהיינו שהוא מוצא את החולה שוכב בבית חוליו בסוד 'ובתהו יליל ישימון', דהיינו שהוא שרוי בתוך חוליו הדוחק אותו בצער. **מַאי אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְמֶעְבַּד** ומה הרופא צריך לעשות. **יְסוֹבְבֶנְהוּ יְסוֹבֵב סְבוֹת, וְיֵיתֵי עִלּוֹת, בְּגִין דְּיִמְנַע מִנֵּיהּ אִינּוּן מִלִּין דְּנָזְקִין לֵיהּ. יַקִּיז לֵיהּ, וְיַפִּיק מִנֵּיהּ דָּמָא בִּישָׁא** אלא הוא צריך 'יסובבנהו' דהיינו שהוא צריך לסובב ולעיין היטב בסיבות חוליו וצריך להביא פתרון ורפואה לחוליו בכדי שימנע ממנו זה החולי המזיק אותו, ולכן הוא צריך להקיז ממנו דם בכדי שיצא ממנו שמרי הדם הרעים. **יְבוֹנְנֵהוּ יִסְתַּכַּל וְיָבִין הַהוּא מַרְעָא מְמָּה חֲוֵי, וְיִסְתַּכַּל בְּגִין דְּלָא יִתְרַבֵּי עֲלּוֹי, וְיִמְאָךְ לֵיהּ** וכן הרופא צריך 'יבוננהו', דהיינו שהוא צריך להסתכל ולהתבונן בחולה בכדי להבין ממה בא אליו זה החולי, והוא צריך לעיין בדבר בכדי שלא יתרבה עליו חוליו,

אור הרשב"י

וביארו התוספות בבא קמא דף פה עמוד א' בד"ה שניתנה רשות לרופא לרפאות – וא"ת והא מרפא לחודיה שמעינן ליה וי"ל דה"א ה"מ מכה בידי אדם אבל חולי הבא בידי שמים כשמרפא נראה כסותר גזירת המלך קמ"ל דשרי.

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

כי אדרבה הוא צריך להמעיט ממנו את חוליו. **לְבָתָר יְצָרְנֵהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ, בְּגִין דְּיֵהֵא נָטִיר כַּדְקָא יָאוּת, בְּאִינּוּן מַשְׁקֵי, בְּאִינּוּן אַסְוָותָא דְּאִצְטְרִיכוּ לֵיהּ, וְלָא יִטְעֵי** (ס"א מִינַּיְיהוּ) **בֵּינַיְיהוּ** ואח"כ הוא סוד 'יצרנהו כאישון עינו', דהיינו שהוא צריך לשמור אותו בכדי שהוא יהיה שמור כראוי באותם סמי הרפואה ובשאר רפואותיו הצריכים לו, וצריך להיזהר לבל יטעה כלל ברפואותיו. **דְּאִלְמָלֵי יִטְעֵי, אֲפִילּוּ בְּמִלָּה חָד, קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָשִׁיב עַל הַהוּא אַסְיָא, כְּאִלּוּ שָׁפִיךְ דָּמָא וְקַטְלֵיהּ** מאחר שאם יטעה הרופא בתרופותיו ואפילו בדבר אחד, הקב"ה מחשיב לאותו רופא כאילו הוא שפך את דמו והרג אותו[קסז].

אור הרשב"י

[קסז] ובענין זה כתב הטור ביורה דעה סימן שלו וז"ל: תנא דבי ר' ישמעאל ורפא ירפא מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות שלא יאמר מה לי לצער הזה שמא אטעה ונמצאתי הורג נפשות בשוגג והוא שיזהר מאד מאד כמו שראוי ליזהר בדיני נפשות א"נ שלא יאמר הקדוש ברוך הוא מוחץ ואני ארפא ב)שכן אין דרכן של ב"א ברפואות אלא שנהגו שנאמר (ד"ה ב' ט"ז) גם בחליו לא דרש ה' כי ברופאים ע"כ בא ללמדנו שנתנה לו רשות לרפאות ומצוה היא ובכלל פיקוח נפש הוא והזריז ה"ז משובח ואם מונע עצמו ה"ז שופך דמים ואפילו יש לו מי שירפאנו שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות ומיהו לא יתעסק ברפואה אא"כ יהא בקי ויודע בחכמה ובמלאכה ולא יהא שם גדול ממנו אבל כל שאינו יודע בטיב מלאכה זו לא יהא עוסק בה וכן אם יש גדול ממנו לא יתעסק בה כלל ק"ו משאר דינים והוראות שבתורה דהיאך יורה בספק נפשות במקום שיש גדול ממנו ואם לא נתעסק בה כלל ה"ז שופך דמים ובן גיהנם הוא בודאי ואם ריפא שלא ברשות ב"ד והזיק חייב בתשלומין אפי' אם הוא בקי וכ"ש באחד שאינו בקי שאין ב"ד מרשין למי שאינו בקי אבל אם ריפא ברשות ב"ד וטעה והזיק פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ואם המית ונודע לו ששגג גולה על ידו ומ"מ א"צ לימנע מפני חשש טעות כדפרישית.

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000